

آیین نامه تاسیس واحد تزریقات و پانسمان در محل مطب پزشکان

(مورخه ۱۳۸۶/۹/۱۷ - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی):

این آیین نامه به استناد مواد اول، سوم، چهارم و بیست و چهارم قانون مربوط به مقررات امور پزشکی، دارویی، مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴ و نیز ماده هشت قانون تشکیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب سال ۱۳۶۵ و بندهای یازده و شانزده ماده یک قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب سال ۱۳۶۸ تهیه و به شرح ذیل اعلام می گردد:

فصل اول (تعاریف):

ماده ۱: به منظور رعایت اختصار در این آیین نامه به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی "وزارت"، به معاونت سلامت /درمان/بهداشت دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی "معاونت" و به واحد تزریقات و پانسمان "واحد" و به مجوز تاسیس واحد تزریقات و پانسمان "مجوز" گفته می شود.

ماده ۲: واحد، محلی است که در آن دستورات پزشک معالج در خصوص امور تزریقات و پانسمان بیمار سرپایی، تحت نظارت مستقیم پزشک و بر اساس مفاد این آیین نامه انجام می پذیرد.

ماده ۳: مجوز واحد، مجوزی است که از سوی وزارت /معاونت به واجدین شرایط این آیین نامه، به نام پزشک یا به صورت مشترک به پزشک و فرد واجد شرایط این آیین نامه (تحت نظر و مسئولیت پزشک مربوطه) اعطاء می گردد.

فصل دوم (شرایط تاسیس و بهره برداری):

الف - شرایط متقاضیان:

ماده ۴: متقاضیان واجد شرایط تاسیس واحد، شامل گروه های زیر می باشند:

۴-۱: کلیه پزشکانی که دارای پروانه مطب معتبر محل می باشند.

۴-۲: کلیه فارغ التحصیلان کاردانی و کارشناسی و مقاطع بالاتر رشته های پرستاری، مامایی، اتاق عمل، بیهوشی و فوریتهای پزشکی که طرح و تعهدات قانونی خود را انجام داده باشند.

۴-۳: کلیه افرادی که دارای مدرک پزشکیاری بوده و حداقل ۳ سال سابقه کار مورد تأیید معاونت داشته باشند.

تبصره: در خصوص کادر نیروهای مسلح داشتن سمت پزشکیاری که به تایید بالاترین مقام سازمان مربوطه رسیده باشد معادل مدرک پزشکیاری محاسبه خواهد شد.

۴-۴: دارندگان دیپلم بهیاری و مددیاری پزشکی که تا تاریخ ابلاغ این آیین نامه دوره سه ساله آموزش و پرورش را گذرانده و مدرک دریافت نموده اند و حداقل ۳ سال سابقه کار در مراکز درمانی و اورژانس که به تایید معاونت رسیده باشد را ارائه نمایند.

۴-۵: کاردانهای بهداشت عمومی (با گرایش مبارزه با بیماریها) و مقاطع بالاتر که دوره آموزشی تزریقات و پانسمان را در مراکز مورد تایید معاونت گذرانده و ۳ سال سابقه کار مورد تایید معاونت مربوطه در مراکز درمانی و اورژانس دارند.

ماده ۵: شرایط و مدارک لازم:

۵-۱: شرایط و مدارک لازم جهت پزشکان

۵-۱-۱- تکمیل فرم درخواست.

۵-۱-۲- پروانه مطب معتبر محل.

۵-۱-۳- ارائه تائیدیه معاونت درمان مبنی بر دایر بودن مطب.

۵-۱-۴- گواهی عدم اعتیاد.

۵-۱-۵- گواهی صحت با آزمایشهای هیپاتیت B و C و HIV.

۵-۱-۶- ارائه تصویر مصدق کارت ملی.

۵-۲: شرایط و مدارک لازم جهت پزشکان و پیراپزشکان متقاضی واحد:

۵-۲-۱- تکمیل فرم درخواست مشترک.

۵-۲-۲- ارائه پروانه دائم (در مورد رشته هایی که پروانه دار هستند).

۵-۲-۳- گواهی پایان طرح و تعهدات قانونی یا معافیت از آن.

۵-۲-۴- گواهی پایان خدمت نظام وظیفه عمومی یا معافیت از آن.

۵-۲-۵- گواهی عدم اعتیاد.

۵-۲-۶- گواهی صحت با آزمایشات هیپاتیت B و C و HIV.

۷-۲-۵- ارائه تصویر مصدق کارت ملی.

۸-۲-۵- ارائه عدم سوء پیشینه کیفری.

ب- شرایط بهره برداری:

۱- ارائه درخواست به معاونت مربوطه.

۲- ارائه نقشه مطب به معاونت مربوطه.

۳- ارائه لیست تجهیزات واحد مطابق استانداردهای مربوطه وزارت.

۴- معرفی پرسنل همراه با مدارک آنان برای کلیه نوبت های کاری.

۵- ارائه کارت واکسیناسیون.

۶- اعلام نام و نشانی دقیق واحد.

۷- تأییدیه معاونت در ارتباط با موارد بهداشتی .

۸- تأییدیه معاونت در ارتباط با مدارک ارائه شده.

۹- ارائه کلیه مدارک مندرج در ماده ۵ این آیین نامه به معاونت مربوطه.

۱۰- اخذ مجوز و اعلام آغاز فعالیت واحد و شروع به کار به معاونت مربوطه.

فصل سوم) ضوابط ساختمانی و تجهیزات:

ماده ۶: واحد دارای اطاق / اطاق های مخصوص تزریقات و پانسمان به مساحت حداقل ۱۲ متر مربع با کف سالم ، قابل شستشو و غیر قابل نفوذ به آب و بدون ترک خوردگی ، به رنگ روشن ، از جنس مقاوم و بدون خلل و فرج و از نظر فضای فیزیکی و کیفیت ساختمانی و تجهیزات باید مطابق آئین نامه ضوابط مطب باشد.

ماده ۷: وجود حداقل دو تخت معاینه برای تزریقات که به نحو مطلوب مجزا شده باشد (جهت حفظ حریم بیمار) - اتو کلاو- ترالی اورژانس - ست احیاء- ستهای پانسمان متعدد- باند، گاز استریل و تیغ بیستوری- بتادین، پنبه، الکل، گالی پات، رسیور - چراغ پایه دار - کپسول اکسیژن- کپسول اطفای حریق و دیگر ملزومات تزریق و پانسمان در واحد ضروری است.

تبصره: در صورت وجود کپسول اطفای حریق و اتوکلاو در مطب وجود آن در واحد الزامی نیست.

فصل چهارم) ضوابط بهداشتی:

ماده ۸: رعایت کلیه ضوابط و دستورالعمل های بهداشتی منجمله موارد ذیل الزامی است:

- ۸-۱- جمع آوری، نگهداری، انتقال و دفع مناسب زباله های آلوده، تیزو برنده.
- ۸-۲- ارائه قرارداد جهت دفع زباله های عفونی با مراکز درمانی که دارای سیستم دفع مناسب زباله بهداشتی باشند.
- ۸-۳- وجود *needle clippr* و فورسپس جهت جدا نمودن تیغ جراحی از *Scalples*.
- ۸-۴- وجود *safety box* جهت جمع آوری، نگهداری و دفع سر سوزن و سایر اشیاء تیز و برنده (آنژیوکت، بیستوری، لانس، اسکالپ وین، ویالهای شکسته و...).
- ۸-۵- سطل زباله درب دار مقاوم به آب و مواد ضد عفونی کننده.
- ۸-۶- وجود سینک دو لگنه در اتاق تزریقات و پانسمان.
- ۸-۷- دیوارهای اتاق پانسمان و تزریقات تا سقف کاشی کاری، با رنگ کاملاً روشن، سالم، بدون درز و شکاف و ترک خوردگی.
- ۸-۸- سقف سالم، بدون درز، شکاف و ترک خوردگی با رنگ روشن و قابل شستشو.
- ۸-۹- وجود نور کافی در حد قابل قبول برای شستشو، پانسمان و تزریق.
- ۸-۱۰- کف قابل شستشو، صاف و بدون فرورفتگی و دارای شیب مناسب به سمت فاضلاب و مجهز به کفشوی سیفون دار (شتر کلو).
- ۸-۱۱- تفکیک زباله های عفونی از غیر عفونی و محل نگهداری آنها و نیز دفع زباله های عفونی در کیسه های زرد رنگ مقاوم و ضد نشت دارای برچسب که محل نگهداری موقت آنها نیز با حجم کافی و ابعاد مناسب و قابل ضد عفونی کردن و شستشو باشد.
- ۸-۱۲- تهویه مناسب.
- ۸-۱۳- استفاده از ملحفه های یکبار مصرف یا رول کاغذی برای روی تختهای تزریق.
- ۸-۱۴- استفاده از روپوش تمیز، ماسک و دستکش یکبار مصرف و عینک محافظتی.
- ۸-۱۵- وجود اتاقک تی شویی به ابعاد ۱/۵ متر مربع با کف مقاوم، قابل شستشو، کاشی کاری یا سرامیک تا زیر سقف، مجهز به شیر مخلوط آب گرم و سرد و تی آویز و حوضچه، کفشوی فاضلاب رو با عمق ۶۰ سانتی متر یا تی شوی پرتابل.

۱۶-۸- مسئولیت کلیه امور بهداشتی واحد و رعایت ضوابط بهداشتی طبق ضوابط و دستورالعمل های مربوطه به عهده پزشک و فرد دارای مجوز خواهد بود.

ماده ۹: انجام واکسیناسیون جهت حفاظت در برابر هیپاتیت B بر اساس آئین نامه ضوابط برای کارکنان واحد الزامی است.

فصل پنجم) سایر مقررات:

ماده ۱۰: فعالیت واحد منوط به فعال بودن مطب و حضور پزشک می باشد.

ماده ۱۱: رعایت موازین اسلامی و اخلاقی بر اساس قانون « انطباق امور اداری و فنی موسسات پزشکی با موازین شرع اسلام مورخ ۷۷/۸/۱۰ و آئین نامه اجرایی سال ۱۳۸۰ » و « منشور حقوق بیماران » در واحد ضروری و بعهدہ دارنده مجوز می باشد.

ماده ۱۲: در صورتیکه هر یک از دارندگان مجوز مشترک برای مدت حداکثر سه ماه در محل واحد حاضر نشوند با ارائه فرم مخصوص جانشین ، هم تراز جانشین مسئولیت وی را به عهده خواهد داشت و برای مدت بیش از سه ماه، مجوز قبلی باطل و باید مجوز جدید با مسئولیت فرد واجد شرایط جدید صادر گردد.

ماده ۱۳: نظارت و ارزیابی واحد ها به عهده معاونت خواهد بود.

ماده ۱۴: تمدید مجوز واحد منوط به رعایت قانون آموزش مداوم و ضوابط وزارت می باشد.

تبصره: مجوزهای صادره معتبر قبلی از معاونت ها ، بر اساس ضوابط وزارت قابل تمدید می باشد.

ماده ۱۵: اعتبار مجوزهای صادره بر اساس ضوابط این آیین نامه ۲ سال از تاریخ صدور خواهد بوده و نصب اصل مجوز در واحد مذکور الزامی است.

ماده ۱۶: به هر متقاضی یا متقاضیان مشترک ، بیش از یک مجوز داده نمی شود.

ماده ۱۷: رعایت ضوابط مربوط به مهر ، سر نسخه و تابلو تابع ضوابط ومقررات مربوط به مطب مراجع ذیصلاح می باشد.

ماده ۱۸: حضور پزشک و فرد واجد شرایط تزریقات و پانسمان طبق این آیین نامه در تمام ساعتهای فعالیت واحد الزامی است.

ماده ۱۹: در صورت به کار گیری افراد مجاز موضوع این آیین نامه در واحد ، پزشک موظف است برای هر یک از افراد ، مجوز جداگانه درخواست نماید.

فصل ششم) تخلفات:

ماده ۲۰: در صورتیکه واحد از ضوابط و مقررات مربوط به الزامات و وظائف که در این آئین نامه پیش بینی شده تخلف نماید به نحو ذیل اقدام خواهد شد:

الف- بار اول تذکر شفاهی با قید موضوع در صورتجلسه بازرسی محل توسط وزارت یا معاونت ذیربط

ب- بار دوم اخطار کتبی توسط وزارت یا معاونت حداقل به فاصله یک ماه.

ج- بار سوم اخطار کتبی توسط وزارت یا معاونت به فاصله یک ماه از اخطار کتبی قبلی.

چ- در صورت تکرار و عدم توجه به تذکرات قبلی اعم از شفاهی و کتبی، چنانچه اعمال انجام شده مشمول قانون تعزیرات حکومتی (در امور بهداشتی و درمانی) مصوب سال ۱۳۶۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام و اصلاحات بعدی باشد، موضوع به کمیسیون ماده ۱۱ قانون یاد شده و در سایر موارد به محاکم ذیصلاح قانونی احاله خواهد شد.

تبصره ۱- روش اجرای تصمیمات نهایی کمیسیون مذکور و آراء صادره از سوی مراجع قضایی اعم از تعطیل موقت یا دائم مؤسسه، ابطال مجوز و... در کمیسیون قانونی بررسی و برای اقدام به واحد های ذیربط ارجاع می گردد.

تبصره ۲- در مواردیکه عملکرد واحد خلاف ضوابط و مقررات قانونی و شرعی بوده و موجب ورود خسارتهای جسمانی و یا روانی به بیماران شود به تشخیص وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و بدون اعمال مجازات مندرج در بند های الف، ب، ج، چ، مورد

در کمیسیون قانونی طرح گردیده و با رای کمیسیون و با تایید رای توسط وزیر مجوز واحد قابل لغو موقت یا دائم خواهد بود.

ماده ۲۱: کلیه واحدهای تزریقات و پانسمان در محل مطب پزشکان می بایست حداکثر ظرف مدت ۱۲ ماه از تاریخ ابلاغ این آئین نامه وضعیت خود را (بجز ضوابط ساختمانی) با آئین نامه جدید تطبیق داده و مجوز جدید دریافت دارند.

این آئین نامه در شش فصل، بیست و یک ماده و چهار تبصره تصویب و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا بوده و کلیه آئین نامه های قبلی در این خصوص لغو اعلام می گردد.

دکتر کامران باقری لنکرانی